

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – KVĚTEN 2022

1. 5. ve 24.00 SELČ
15. 5. ve 23.00 SELČ
30. 5. ve 22.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Police planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

Merkur – počátkem měsíce nad severozápadním obzorem

Venuše – ráno nízko nad východním obzorem

Mars – ráno nad východním obzorem

Jupiter – ráno nad východním obzorem

Saturn – ráno nad jihovýchodním obzorem

Uran – nepozorovatelný

Neptun – nepozorovatelný

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

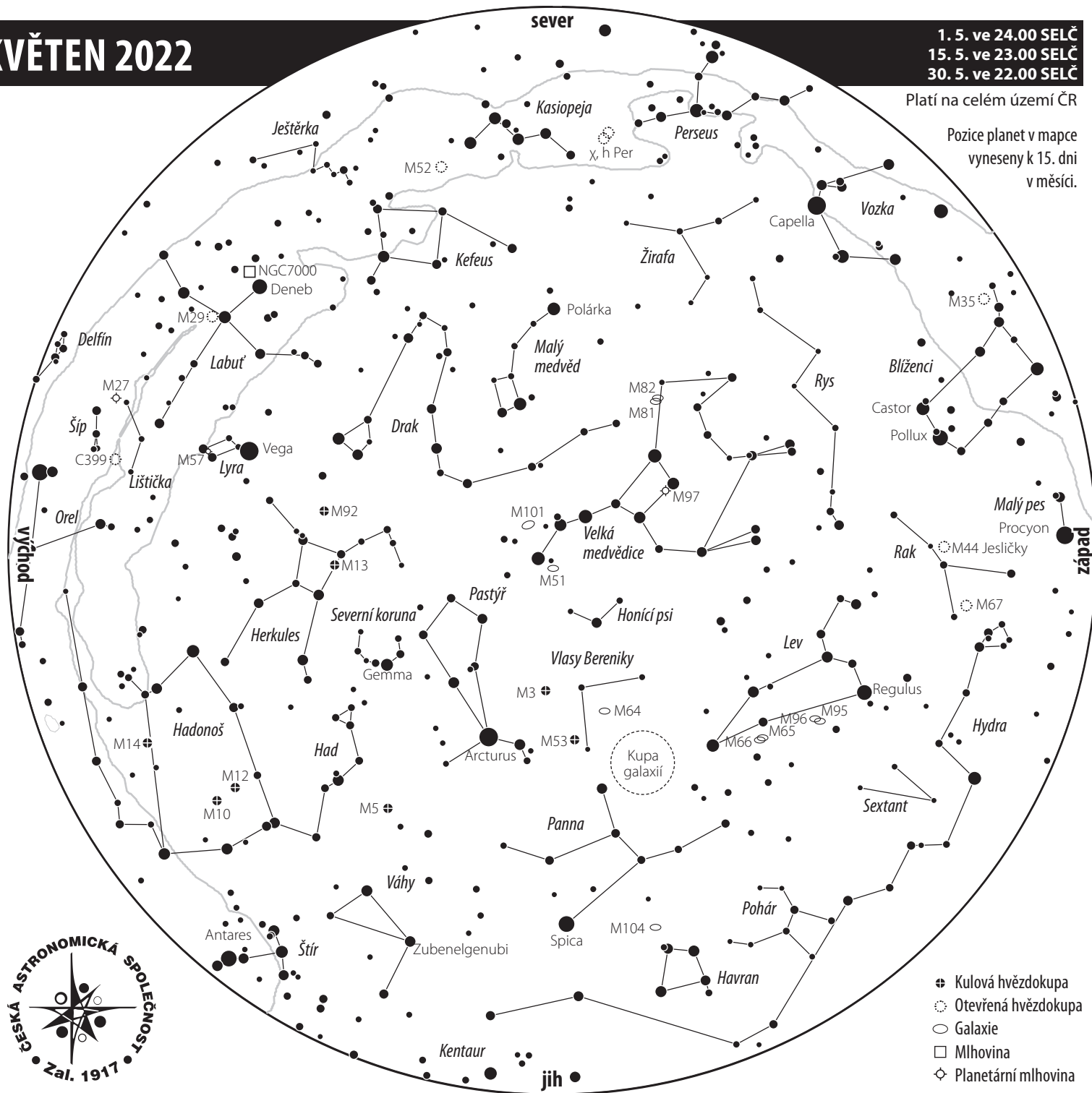
2. Měsíc v konjunkci s Merkurem ($2,1^\circ$)
4. Planetka č. 13 Egeria v opozici se Sluncem ($9,8^m$)
5. Uran v konjunkci se Sluncem
5. Měsíc v apogeju (nejdále od Země – 405 317 km)
6. Maximum meteorického roje eta Aquaridy
7. Planetka Vesta ($7,5^m$) v konjunkci se Saturnem ($0,7^\circ$)
9. Měsíc v první čtvrti (00.21 UT)
16. Měsíc v úplňku (04.14 UT) – úplné zatmění Měsíce
17. Měsíc v přízemí (nejblíže Zemi – 360 285 km)
21. Merkur v dolní konjunkci se Sluncem
22. Měsíc v konjunkci se Saturnem ($4,8^\circ$)
22. Měsíc v poslední čtvrti (18.43 UT)
24. Měsíc v konjunkci s Marsem ($3,2^\circ$)
25. Měsíc v konjunkci s Jupiterem ($3,8^\circ$)
27. Měsíc v konjunkci s Venuší ($1,1^\circ$)
28. Měsíc v konjunkci s Uranem ($0,6^\circ$)
29. Mars v těsné konjunkci s Jupiterem ($0,6^\circ$)
30. Měsíc v novu (11.30 UT)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).

Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 hod.

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na

www.udalosti.astro.cz

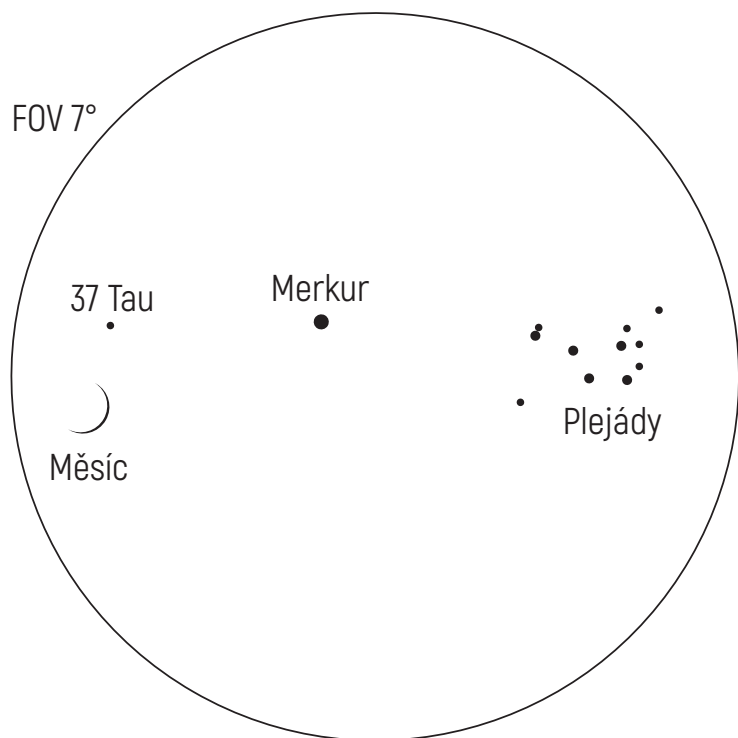
- ✦ Kulová hvězdokupa
- ⊙ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ⊕ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – NÁMĚTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – KVĚTEN 2022

První dekáda května přeje pozorování **Merkuru** – po maximální východní elongaci (28. 4.) svítí vysoko na večerní obloze ve společnosti Plejád. V pondělí 2. 5. nastane konjunkce Měsíce s Merkurem. Večer tedy budeme moci nad severozápadozápadem pozorovat krásné seskupení Měsíce, Merkuru a Plejád. Bude to ale vyžadovat triedr se zorným polem alespoň 7°, ten nám spolehlivě ukáže Plejády i velmi tenký srpek Měsíce. Ideální pozorovací okno je mezi 21.00–21.30 SELČ a samozřejmě předpokládá dobrý výhled k severozápadu a čistou oblohu až k obzoru. Další planety pak nalezneme až na obloze ranní, kde spatříme **Saturn, Mars, Venuši a Jupiter**. Měsíc je na své pouti oblohou navštíví mezi 22.–27. květnem. K těsné **konjunkci Marsu s Jupiterem** dojde 29. 5. v poledne (0,6°). Obě planety v těsné blízkosti spatříme toho dne ráno nad východojihovýchodním obzorem a společně se vejdou do zorného pole i silněji zvětšujícího dalekohledu.

Úplné zatmění Měsíce, k němuž dojde 16. 5., bude od nás pozorovatelné pouze jako **částečné** a navíc za svítání jen nízko nad obzorem. Měsíc začíná vstupovat do zemského stínu asi o půl páté ráno, ale již 3/4 hodiny poté zapadá. Užijeme si také několik **zákrytů** jasnějších hvězd Měsícem: 9. 5. – 30 Leo (3,5^m 18.58–19.55), 13. 5. – 29 Vir (dvojhvězda 3,5^m 01.09–01.53) a 14. 5. – 100 Vir (4,5^m 21.47–22.58). Časy uvedeny v UT pro 15° E a 50° N.

Naděje na jasnou **kometu** vkládané do C/2021 O3 (PanSTARRS) se bohužel, jak se ostatně předpokládalo, nevyplnily – nepřežila průchod periheliem. Z komet pro menší dalekohledy je tedy stálíci na večerní obloze C/2019 L3 (ATLAS), na obloze ranní jí konkuruje C/2017 K2 (PanSTARRS), obě s jasem kolem 10^m. Zatímco druhá jmenovaná bude stále pomaličku nabírat na síle, druhá nejen že slábne, ale brzo i zmizí spolu se souhvězdím Blíženců ve večerním soumraku. Z vláknů prachových částic rozpadlé komety 73P/Schwassmann-Wachmann 3 bychom se ráno 31. 5. možná mohli dočkat nepravidelné spršky meteorů s radiantem v souhvězdí Pastýře. Maximum je předpovězeno na 7 hod. SELČ, pro Evropu tedy bohužel již za denního světla...

Obrázek vlevo simuluje pohled na konjunkci Měsíce s Merkurem u Plejád 2. 5. 2022 večer triedrem ze zorným polem cca 7° (např. 7×50). Na diagramu vpravo je znázorněn průběh zatmění Měsíce 16. 5. 2022 ráno (časy jsou v SELČ). V ČR bohužel Měsíc zapadá ještě před začátkem úplné fáze zatmění.

